

یکشنبه 27 مرداد 1398-16 ذی الحجه 1440-18 آگوست 2019

درگذشت "کمال الملك" نقاش معروف ایرانی در نیشابور (1319 ش)

درگذشت "کمال الملك" نقاش، معروف ایرانی، در نیشابور (1319 ش)، استاد محمد غفاری، مشهور به کمال الملك، بزرگترین نقاش دوران یکصد سال اخیر، در حدود سال 1226 ش (1264 ق) در کاشان به دنیا آمد. خاندان غفاری که کمال الملك، یکی از اعضای آن است، هنرمندانی بسیار به عالم هنر تقدیم داشته است. کمال الملك پس از طی دوران ابتدایی، از 13 سالگی به تهران آمد و در دارالفنون به تحصیل پرداخت. پس از دیداری که ناصرالدین شاه از مدرسه دارالفنون در سال 1259 ش به عمل آورد، تابلویی از کمال الملك توجه شاه قاجار را به خود جلب کرد و از آن پس او را به عنوان نقاش و باشی مخصوص خود به دربار برد. ناصرالدین شاه در سال 1271 ش، محمد غفاری، نقاش بزرگ دربار خود را به کمال الملك ملقب و او را از دیگر نقاشان معاصر متمایز ساخت. کمال الملك سپس برای تکمیل تحصیلات خود راهی اروپا شد و سه سال بعد مظفرالدین شاه در جریان سفر دومش به اروپا، از کمال الملك خواست به ایران باز گردد. سفر کمال الملك به اروپا و تفحص و مطالعه او در نقاشی آن دیار، اثری ژرف و غنی در او برجای نهاد و تکنیک او را از نقاشان دوران او فراتر برد. کمال الملك در مراجعت به ایران با توطئه و حسادت های درباریان روبرو شد و به بهانه زیارت عتبات و در واقع به قصد فرار از محیط مسموم دربار، در سال 1280 ش، بی تابانه به کربلا شتافت. وی پس از چند سال اقامت در کربلا به ایران بازگشت و پس از تأسیس مدرسه صنایع مستظرفه در سال 1290 ش، به تربیت شاگردان هنرمند همت گماشت. از کمال الملك آثار هنرمندانه متعددی بر جای مانده که علاوه بر تالار آینه که بزرگترین و پرکارترین اثر اوست، می توان از فالگیر بغدادی، عرب خفته و کیمیاگران نام برد. سرانجام، کمال الملك، نقاش شهیر ایرانی در 27 مرداد سال 1319 ش در 93 سالگی در نیشابور درگذشت و در کنار قبر عطار نیشابوری به خاک سپرده شد.

درگذشت "محمد بن، حیانی" منجم مسلمان اندلسی، (471 ق)، ابو عبد الله محمد بن حیانی منجم و ریاضی و دان مسلمان اندلسی در سال 379 ق در قرطبه از شهرهای قدیم اندلس در اسپانیا، متولد شد و تحصیلات ابتدایی خود را در زادگاهش به پایان رساند. سپس به قاهره در مصر رفت و مدتی در آن جا اقامت گزید. حیانی در نجوم و ریاضیات از دانش بسیاری بهره مند بود واز مدافعان سرسخت کتاب اصول اقلیدس به شمار می رفت. از جمله آثار حیانی که درباره نجوم به رشته نگاشته و تحریر درآمده است، می توان به کتابی در شرح مقاله و پنجم کتاب اصول اقلیدس اشاره کرد.

ساختن اول، تلسکوپ همان توسط "گالیله" در هت (1609 م) گالیله، منجم و دانشمند معروف ایتالیایی در طول حیات علمی خود، علاوه بر ریاضیات به نجوم و اخترشناسی علاقه مند بود. هنگامی که گالیله در دانشگاه ونیز مشغول تدریس بود، خبر اختراع تلسکوپ را شنید و پس از چندی یک هلندی، نمونه و ای از این تلسکوپ را به ونیز آورد. با اطلاع گالیله از این موضوع، علاقه به اخترشناسی او باعث شد تا شروع به ساختن تلسکوپ کند. وی بیشتر قطعات تلسکوپ را به تنهایی ساخت، حتی عدسی های آن را با سنگ، صیقل داد و برای بهره برداری آماده نمود. با اتمام کار ساخت تلسکوپ در 18 اوت 1609 م گالیله آن را متوجه آسمان کرد و با دیدگان دقیق و کنجکاوش، در پهنه آسمان فرو رفت. او ستارگان زیادی را دید که تا آن زمان از نظر پنهان مانده بودند. گالیله در طول تحقیقات خود به این واقعیت پی برد که کره ماه سطح کاملاً ناصافی دارد و مانند زمین پوشیده از کوه ها و دره های عظیم است. این دانشمند ایتالیایی به وسیله تلسکوپ توانست چهار قمر سیاره مشتری و حلقه دور سیاره زحل را نیز کشف نماید و بر دانش بشری اضافه کند. امروزه بشر با تلسکوپ های بسیار نیرومند قادر است اجرام آسمانی دور دست را در فضای بیکران رصد کند که این پیشرفت مرهون زحمات دانشمندانی نظیر گالیله است.